

## EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

### **Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló javaslatról**

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: [www.edps.europa.eu](http://www.edps.europa.eu))

(2018/C 324/06)

A vélemény az Európai Bizottság általi konzultációra, valamint az Európai Parlament konkrét kérésére adott válaszként került kiadásra.

Az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló irányelvre tett javaslat célja, hogy kiegészítse a jelenlegi uniós keretet azáltal, hogy foglalkozik a vállalatok online bejegyzésére, bejelentésére, valamint a vállalatokkal és fióktelepekkel kapcsolatos, elektronikus formában bejelentett információk közzétételére vonatkozó szabályok hiányával, illetve az ilyen szabályok tagállamonkénti eltéréseivel. Továbbá célja annak biztosítása, hogy a tagállamok lehetővé tegyék a vállalatok számára, hogy élvezzék az elektronikus azonosítási szolgáltatások használatából származó előnyöket, valamint a lehetőség megteremtése a nemzeti üzleti nyilvántartások közötti további adatcserére az igazgatók eltiltására vonatkozóan. Biztosítja továbbá a dokumentumlistához és információkhoz való díjmentes hozzáférést minden tagállamban, valamint bevezeti az egyszeri adatszolgáltatás elvét a társasági jog területén, amelynek révén a vállalatoknak nem kell kétszer megadniuk ugyanazt az információt különböző hatóságok számára. Végül, lehetőséget kínál a Bizottság számára, hogy opcionális uniós intézményi hozzáférési pontot hozzon létre a platformhoz.

Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a javaslatot és osztozik a Bizottság azon véleményében, hogy a digitális eszközök használata egyenlőbb esélyeket biztosíthat a vállalatok számára, ugyanakkor emlékeztet arra, hogy szükséges figyelembe venni a tényt, miszerint a személyes adatokhoz való fokozott hozzáféréshez az adatok jogellenes vagy tisztességtelen feldolgozásának megakadályozására irányuló hatékony intézkedésekre van szükség. Ez az oka annak, hogy a vélemény konkrét ajánlásokra összpontosít, két célkitűzéssel: a jogbiztonság szavatolása, valamint a figyelem felhívása az olyan személyes adatok hozzáférhetőségéből eredő kockázatokra, amelyek széles körben az interneten, digitális formában, több nyelven is hozzáférhetővé válnak egy könnyen elérhető európai platformon/hozzáférési ponton keresztül.

Az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy éljenek az üzleti nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer (BRIS) azon rendelkezései felülvizsgálatának lehetőségével, amelyek szerint gondosan mérlegelni kell a biztos a 89/666/EGK, a 2005/56/EK és a 2009/101/EK irányelvnek a központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolása tekintetében történő módosításáról szóló irányelvvvel kapcsolatos javaslatról alkotott véleményében foglalt ajánlásokat. Továbbá a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogbiztonság biztosítása érdekében ajánlja azon konkrét ajánlások figyelembevételét, amelyek az egységes digitális portálra vonatkozó rendeletről szóló javaslattal és az egyszeri adatszolgáltatás elvével kapcsolatos véleményben szerepelnek.

Az európai adatvédelmi biztos javaslatai között szerepel egy olyan új rendeletre történő hivatkozás, amely hamarosan a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet<sup>(1)</sup> helyébe lép. Ajánlja ezenfelül annak garantálását, hogy a javaslat meghatározza a keretet az adatfolyamok és az elektronikus hálózat használata révén történő igazgatási együttműködési eljárások számára annak biztosítása érdekében, hogy az adatok egy biztos jogi alapon keresztül kerüljenek feldolgozásra, valamint hogy megfelelő adatvédelmi biztosítékok állnak rendelkezésre, különösen az igazgatók eltiltására vonatkozó személyes adatokkal kapcsolatban.

Végül az európai adatvédelmi biztos javaslata szerint hivatkozni kell a 2014/333/EU bizottsági határozatra<sup>(2)</sup>, amely megállapítja a Bizottság európai igazságügyi portál kapcsán fennálló, adatfeldolgozásra vonatkozó feladatait és felelősségi körét. Emellett felszólít az adatfeldolgozásban érintett felek adatkezelés és közös adatkezelés terén fennálló feladatait és felelősségi köre megfelelő megosztásának egyértelművé tételére.

<sup>(1)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

<sup>(2)</sup> A Bizottság 2014/333/EU határozata (2014. június 5.) az európai igazságügyi portálon szereplő személyes adatok védelméről (HL L 167., 2014.6.6., 57. o.).

## 1. BEVEZETÉS ÉS HÁTTÉR

2018. április 25-én az Európai Bizottság (a továbbiakban: *Bizottság*) elfogadta az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata<sup>(1)</sup> tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti (a továbbiakban: *Parlament*) és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot, valamint az (EU) 2017/1132 irányelvnek a határokon átnyúló átalakulás, összeolvadás és szétválás<sup>(2)</sup> tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot. Mivel az utóbbi harmonizált szabályokat ír elő a vállalatok határokon átnyúló átalakulása, összeolvadása és szétválása terén, a vélemény a javaslatra összpontosít.
- A vélemény válasz az európai adatvédelmi biztosnak mint független felügyeleti hatóságnak a javaslatra vonatkozó véleményét kérő, a Bizottság által folytatott konzultációra és az Európai Parlamenttől külön érkezett megkeresésre. Az európai adatvédelmi biztos örömmel fogadta, hogy kikérték véleményét a 45/2001/EK rendelet 28. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint, valamint hogy hivatkoztak a véleményére a javaslat preambulumban.

### 1.1. A javaslat célkitűzése

- A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 50. cikke (1) bekezdésén, valamint 50. cikke (2) bekezdésének b), c), f) és g) pontján alapul. Céljai a következők:
  - a jelenlegi uniós keret kiegészítése azáltal, hogy foglalkozik a vállalatok online bejegyzésére, bejelentésére, valamint a vállalatokkal és fióktelepekkel kapcsolatos, elektronikus formában bejelentett információk közzétételére vonatkozó szabályok hiányával, illetve az ilyen szabályok tagállamonkénti eltéréseivel, amelyek – a Bizottság szerint – felesleges költségeket és terhet rónak a vállalkozókra<sup>(3)</sup>;
  - annak biztosítása, hogy a tagállamok lehetővé tegyék, hogy a vállalatok az eIDAS-rendelet<sup>(4)</sup> révén élvezzék az elektronikus azonosítási és bizalmi szolgáltatások használatából származó előnyöket;
  - további adatcsere lehetőségének megteremtése a nemzeti üzleti nyilvántartások között az igazgatók eltiltására vonatkozóan;
  - vállalatokra vonatkozó, nyilvánosságra hozott dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés kibővítése az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelv II. mellékletében<sup>(5)</sup> felsorolt vállalatok számára, a korlátozott felelősségű társaságok kivételével;
  - a dokumentumlistához és információkhoz való díjmentes hozzáférés biztosítása minden tagállamban;
  - az egyszeri adatszolgáltatás elvének bevezetése a társasági jog területén, melynek révén a vállalatoknak nem kell kétszer megadniuk ugyanazt az információt különböző hatóságok számára;
  - a Bizottságnak azon lehetőség felkínálása, hogy opcionális uniós intézményi hozzáférési pontot hozzon létre a platformhoz.

### 1.2. A javaslat háttere

- A javaslat által módosítandó (EU) 2017/1132 irányelv számos irányelvet kodifikált a társasági jog terén<sup>(6)</sup>, beleértve a 2012/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet<sup>(7)</sup>. A 2012/17/EU irányelv hozta létre az üzleti nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszert (BRIS), amelyre vonatkozóan további részletek olvashatók az (EU)

<sup>(1)</sup> COM(2018) 239 final, 2018/0113 (COD).

<sup>(2)</sup> COM(2018) 141 final, 2018/0114 (COD).

<sup>(3)</sup> A javaslat indokolása, 4. és 5. oldal.

<sup>(4)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.). Ez a rendelet közös szabványokat határoz meg az elektronikus azonosító eszközök kölcsönös elismerésére vonatkozóan egy tagállam közigazgatási szerve által nyújtott online szolgáltatáshoz szükséges, határokon átnyúló hitelesítés céljából. Lásd az európai adatvédelmi biztos véleményét a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és megbízható szolgáltatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a megbízható elektronikus szolgáltatásokról szóló rendelet) vonatkozó bizottsági javaslatról [https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/12-09-27\\_electronic\\_trust\\_services\\_en\\_0.pdf](https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/12-09-27_electronic_trust_services_en_0.pdf) és annak összefoglalóját (HL C 28., 2013.1.30., 6. o.).

<sup>(5)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1132 irányelve (2017. június 14.) a társasági jog egyes vonatkozásairól (HL L 169., 2017.6.30., 46. o.).

<sup>(6)</sup> Hatályon kívül helyezi a 82/891/EGK és a 89/666/EGK tanácsi irányelvet, valamint a 2005/56/EK, a 2009/101/EK, a 2011/35/EU és a 2012/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet.

<sup>(7)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács 2012/17/EU irányelve (2012. június 13.) a 89/666/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 2005/56/EK és a 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolása tekintetében történő módosításáról (HL L 156., 2012.6.16., 1. o.).

2015/884 bizottsági végrehajtási rendeletben<sup>(1)</sup>. A BRIS 2017. június 8-a óta van érvényben. A Bizottság honlapja szerint 31 ország vesz részt benne (az uniós tagállamok és az Európai Gazdasági Térség országai). A BRIS összekapcsolja a nemzeti üzleti nyilvántartásokat az európai központi platformmal és egyetlen hozzáférési pontot biztosít az európai e-igazságügyi portálon keresztül, amelyen a polgárok, vállalkozások és közigazgatások vállalatokra és más tagállamokban található fióktelepeikre vonatkozó információkat kereshetnek. A CEF e-kézésítés (az Európai Bizottság Európai Hálózatfinanszírozási Eszközének (CEF) egyik építőeleme)<sup>(2)</sup> lehetővé teszi a tagállamok üzleti nyilvántartási rendszerei számára a rajta keresztül történő biztonságos üzenetváltást. A BRIS felhasználói is részesülhetnek a bejelentkezési rendszer előnyeiben, mivel az e-igazságügyi portál a CEF e-kézésítést használja.

5. Mindazonáltal a javaslatot kísérő hatásvizsgálat szerint az Unió még mindig nagyon következetlen képet kínál, amikor a vállalatok társasági jog terén történő, állami hatóságokkal fenntartott kapcsolataira használt online eszközök elérhetőségéről van szó. A tagállamok különböző mértékű e-kormányzati szolgáltatásokat biztosítanak. Az Unió társasági joga jelenleg rendelkezik a digitalizáció bizonyos elemeivel, például azon követelménnyel, hogy a tagállamoknak hozzáférhetővé kell tenniük a korlátozott felelősségű társaságokra vonatkozó online információkat. Azonban ezek a követelmények korlátozottak és pontatlanok, ami nemzeti szinten nagyon eltérő végrehajtáshoz vezet. Továbbá egyes digitális folyamatokkal egyáltalán nem foglalkozik az uniós jog, illetve jelenleg csupán 17 tagállam biztosít a vállalatok teljesen elektronikus módon történő bejegyzésére szolgáló eljárást. Hasonló a helyzet a fióktelepek elektronikus bejegyzésénél<sup>(3)</sup>.

### 1.3. Szinergiák más kezdeményezésekkel

6. A javaslat indokolása felhívja a figyelmet arra, hogy a korlátozott felelősségű társaságokat és azok fióktelepeit létrehozó és bejegyző eljárásokra vonatkozó konkrét, lényeges szabályok biztosítása kiegészítené az egységes digitális portál létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatot<sup>(4)</sup>, amely magában foglalja az üzleti tevékenység online eszközökkel történő általános bejegyzését, a korlátozott felelősségű társaságok létrehozása kivételével. Az egyszeri adatszolgáltatás elvének társasági jog terén történő bevezetése (mely szerint a vállalatoknak nem kell kétszer megadniuk ugyanazt az információt különböző hatóságok számára) szintén összhangban van a 2016–2020 közötti időszakra vonatkozó e-kormányzati cselekvési tervvel, amely támogatja a polgárok és vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentésére irányuló uniós szintű erőfeszítéseket<sup>(5)</sup>.

## 3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az európai adatvédelmi biztos ezért az alábbiakat javasolja:

- a BRIS-szel kapcsolatos (EU) 2017/1132 irányelv felülvizsgálata adta lehetőség kihasználása a biztos korábbi, 2011. évi véleményében megfogalmazott ajánlások gondos mérlegelése érdekében;
- azon konkrét ajánlások figyelembevétele, amelyek az egységes digitális portálra vonatkozó rendeletről szóló javaslattal és az egyszeri adatszolgáltatás elvével kapcsolatos korábbi véleményben szerepelnek;
- egy olyan új rendeletre történő hivatkozás, amely hamarosan a 45/2001/EK rendelet helyébe lép;
- annak garantálása, hogy a javaslat meghatározza a keretet az adatfolyamok és az elektronikus hálózat használata révén történő igazgatási együttműködési eljárások számára annak biztosítása érdekében, hogy i. minden, elektronikus hálózatot használó adatcsere vagy egyéb adatfeldolgozási tevékenység (például személyes adatok közös platform/ hozzáférési ponton keresztül történő nyilvános közzététele) egy biztos jogi alapon történik; valamint hogy ii. megfelelő adatvédelmi biztosítékok állnak rendelkezésre, különösen az igazgatók eltiltására vonatkozó személyes adatokkal kapcsolatban;

<sup>(1)</sup> A Bizottság (EU) 2015/884 végrehajtási rendelete (2015. június 8.) a nyilvántartások összekapcsolására szolgáló 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott rendszer céljából szükséges műszaki leírások és eljárások megállapításáról (HL L 144., 2015.6.10., 1. o.).

<sup>(2)</sup> Az e-kézésítés olyan műszaki előírásokat tartalmaz, amelyet az Unió bármely szakpolitikai területén (igazságügy, közbeszerzés, fogyasztóvédelem stb.) használni lehet a biztonságos és megbízható, mind határokon, mind ágazatokon átnyúló (strukturált, nem strukturált és/vagy bináris) dokumentum- és adatcsere biztosítása érdekében. Ennek eredményeként azok a szervezetek, amelyek egymástól függetlenül fejlesztették ki informatikai rendszereiket, biztonságosan kommunikálhatnak egymással, miután csatlakoztak egy e-kézésítési csomóponthoz. Lásd a Bizottság honlapját:

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/2017/06/19/BRIS+Now+Live+on+the+European+e-Justice+Portal>

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/What+is+eDelivery+-+Overview>

<sup>(3)</sup> Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Hatásvizsgálat – SWD(2018) 141 final, 1.4.1. Mozgatórugó: Mi okozza a problémát?, 13. és az azt követő oldalak.

<sup>(4)</sup> Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális portál létrehozásáról és az 1024/2012/EU rendelet módosításáról, COM(2017) 256 final, 2017/0086 (COD). Lásd az európai adatvédelmi biztos az egységes digitális portálra vonatkozó javaslatról, valamint az egyszeri adatszolgáltatás elvéről kiadott 8/2017 sz. véleményét: [https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/17-08-01\\_sdg\\_opinion\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/17-08-01_sdg_opinion_en.pdf)

<sup>(5)</sup> A javaslat indokolása, 6. o.

- hivatkozás a 2014/333/EU határozatra, amely megállapítja a Bizottság európai igazságügyi portál kapcsán fennálló, adatfeldolgozásra vonatkozó feladatait és felelősségi körét;
- az adatfeldolgozásban érintett felek adatkezelés és közös adatkezelés terén fennálló feladatai és felelősségi köre megfelelő megosztásának egyértelművé tétele.

Brüsszel, 2018. július 26.

Giovanni BUTTARELLI  
*európai adatvédelmi biztos*

---